

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Priglasena su pisma tiskaju po 5 sv. svaki redak. Oglas od 8 redaka stoji 60 št., za svaki redak više 5 št. ili u slučaju opštovanja uz pogodbu sa upravom. Novci se lično poštarskom naputnicom (sa-agnu postale) na administraciju „Naše Sloge“ lmo, prezime i naj-lijku poštu valja točno označiti.

Uredništvo ne odgovara za vrieme, koje se prvi odpravničku u otvo-rištu, za koje se ne plaća. Reklamacija.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Mogao rasti: male stvari, a našega sve pokrvari. Nar. Pos.

Izlazi svakog četvrtka na cijelom

Dopisi se navraćaju ako se i

Neblijegovani listovi se ne tiskaju. Predplata s postaršom stoji 6 for., za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno for. 2/3 za pol go-dine. Izvan carevino više postarša

Na malo jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija naša se u Via Carotia br. 25

Izbornici Istre i kvarnerskih otoka!

Dne 4. marča birati ćete usljed punomoći, koju Vam dadoše Vaši suobćinari i birači Istre dvojicu zastupnika za državni sabor ili carevinsko vieće u Beču. Toga dana obaviti ćete najuzvišeniju ali ujedno i najodgovorniju državljansku dužnost.

Vaši suobćinari dali su Vam punomoć, da u ime njihovo birate prave rodoljube, poštene muževe i značajne osobe. Vi se toj punomoći niti možete niti smijete iznevjeriti, jer bi na Vas palo prokletstvo Vaših suobćinara i svega našega naroda.

Izbornici Istre! Prvaci i prijatelji Vaši nadjoše izmedju sebe dva čestita muža, dva širom Istre i preko ujezinih granicah dobro poznata imena, koja Vam najtoplije preporučaju, da njim povjerite vele častnu ali i vele tešku dužnost i čast zastupničku.

Izbornici političkih kotara, Lošinj, Volosko i Pazin! Vam, koji ste u bratskoj slogi tri puta zajedno birali našega prvaka, preporučamo ovoga puta gospodina

Prof. Vjekoslava Spinčića,

zemaljskoga zastupnika i prisjednika u Poreču.

Vam pako izbornici političkih kotara Kopar, Poreč i Pula, Vam koji osvietlaste za prvi put toli sjajno Vaše pošteno lice, preporučamo gospodina

Dra. Matka Laginju,

zemaljskoga zastupnika i odvjetnika u Puli.

Naši kandidati, koje Vam eto preporučamo, jesu Istrani, naše krvi i našega jezika. Muževi su to, kojima bi se mogao ponositi svaki narod. Njihovo rodoljublje, njihovo poštenje i njihov značaj preporučaju ih sami po sebi. Oni će muževno, dostojno i odlučno zagovarati i braniti Vaše interese.

Živili dakle narodni kandidati gg. Spinčić i Laginja!

Političko društvo „Edinost“.

Uredništvo „Naše Sloge“.

Vrlim i čestitim biračem

ladanjskih občina u pazinskom, voloskom i krčkom kotaru.

Vaši predšastnici, izabrav me po tri puta zastupnikom za carevinsko vieće, odlikovali su me trikrat najvećom čašću, kojom razpoložu građani ustavnoj državi.

Odzaviv se najvećom harnošću likom povjerenju, obćen u mojih savah, da ću braniti pravo a svakoj tenci javnoga života, toli u crkvenom, ali u narodnom i državnom smieru.

Prema tomu zadatku udesih moj l, a pošto naši odnošaji mi nisu puštali, da osobno moje birače ob- nom izvjestim, priobćih moje zastup- niko djelovanje kroz prva dva raz- obja u „Poslanici“, iskancij u listu godine 1885. Sad pako nalazi e pod tiskom druga „Poslanica“, e kojoj razlažem moje djelovanje kroz inulo treće saborsko razdobje.

Kakav će si sud stvoriti moji birači i ostali Hrvati i Slovenci Istre i mojam dosadanjem radu, ne znam; moja mi savjest ipak ne spočitava. la bih se gdje bio ogriješio o zadatak, to no si ga postavih.

Mogućće je, da bi kođ nastaviti zbora, koji namjeravali iznovice od- likovati me svojim glasom i povje-

renjem Da odklonim svaki nespora- zumak u istom smieru, izjavit mi je, da nebiht mogao više primiti zastup- ničke časti.

Idje vrieme, nosi breme; godine prolaze, a nadolaze s njimi skopčane biede. Vid mi oslabio, te mi otegoćeno čitanje i pisanje. U takvih obstojnostih bilo bi mi nemoguće obavljati zastup- ničke poslove onom revnošću, kakvu zahtjera položaj i kojom bih ja želio.

Koga dakle da izaberete zastup- nikom? Naše političko društvo „Edi- nost“ Vam predlaže gosp. profesora Vjekoslava Spinčića. a njega Vam preporučujem i ja. Poznamo ga svi kao muža značajna, učena i mudra, muža, koji je u borbi za hrvatska nam prave već toliko radio i toliko zaslugi si stekao. Njegov hvalevriedni dosadanji rad nam je jamstvom, da će i unapried neustrašivo braniti naše narodne prebitke, te odgovoriti Va- šemu i mojemu očekivanju.

Na dan izbora glasujte dakle svi složno za gospodina profesora Vjekoslava Spinčića.

Sa srdačnim pozdravom

Krk, 19. febrara 1891.

Vaš bivši zastupnik na car. vieće

Dr. Dinko Vitezić.

Izbornikom zapadnoga birališta izvanjskih občina Istre.

Valjda zato, što sam ja već više godinu jedan od zastupnika izvanjskih občina kotara koparskoga u zemalj- skom saboru, i za to, što sam godine 1885. bio postavljen u izvanjskih ob- činah kotara koparskoga, po- rečkoga i puljskoga kandida- tom za carevinsko vieće u Beču: ima birači i izbornika, imenito u prvih dvih imenovanih kotarih, poznajućih me osobno, koji su mislili, da ću ja biti kandidat za carevinsko vieće u rečenih trih kotarih.

Nego kolovodje našega naroda i moji sumišljenici odlučili su drugačije. Oni su postavili mene za kandidata izvanjskih občina istočne Istre; a za kandidata izvanjskih občina zapadne Istre mogu prijatelja i druga dra. Matka Laginju, odvjetnika iz- maljskoga zastupnika. Tu odluku poprimilo je i političko društvo „Edinost“ i uredništvo „Naše Sloge“. Njoj valja, da se pokore izbornici, kaošto se pokoravaji kandi- dat.

Vaš kandidat dakle, izbornici ko- tara koparskoga, porečkoga i puljskoga za carevinsko vieće je dr. Matko Laginja.

Njemu valja, da dadeće svoje glasove.

On Vam nije nov. Mnogi ga i osobno poznate, a njegovo ime po- znato je za stalno svim — po njego- vom radu u zemaljskom saboru. U njem je on nebrojeno puta digao svoj glas za čast i korist hrvatskoga i slo- venskoga naroda u Istri, iz kojega, kao sin seljačke obitelji, potiče, medju kojim je odrasao i kojega vruće ljubi.

Cistom savjestju i svom dušom glasujte za dra. Matka Laginju i budite uvjereni, kaošto sam ja, da boljega zastupnika nemožete imati, Uz izraz duboke zahvalnosti za povjerenje, koje u mene imate, pri- mitite moj prijateljski pozdrav.

U Poreču 27. febrara 1891.

Prof. Vjekoslav Spinčić.

Biskupi o izborih.

Preav. spljetski biskup razaslao je ovih dana korizmeni pastirski list na svećenstvo i vjernike svoje biskupije. U njem pri kraju prev. gosp. Nakić osvraće se i na dojdjuće izbore sliedećimi riečmi: Preporučujemo Vam nadalje, predraga braćo i sinovi, da u ovo prijatno doba osobitim žarom molite za uzveličanje sv. crkve, za uztrajanje u dobru pravednika i obraćenje griješnika; da postojano molite za vrbovanje poglavara velikoga papu Lava XIII, da ga Bog još dugo poživi na spas ljudsk. zadruga, na sjaji pobjedu

erke; molite za sreću i blagostanje našega premilostivoga cesara i kralja i prejasne njegove kuće; molite za sve državne vlasti; molite također i na osobiti način, da milostivi Bog učini, neka važni čin koji po vladarevoj odluci ima se obaviti uprav kroz nastajuću korizmu i kojemu ste pozvani, da nescrvojete, osigura narodom naša carevina mir, slogu i pravo blagostanje. Vrište pravo, koje vam pruža ustav državi, ili bolje izpunite tešku dužnost sliedeći glas vaše savjesti prosvjetljena vjerskimi načelima, jer dužnost, što nam pravo domoljublje nalaže u podpunom su suglasju, dapače se istovjetuju, sa našimi krišćanskim dužnostima, a za izvršavanje ovih Isukrst obćeja nam najbolji uspjeh u svakom našem dobrom i probitku; "tražite prije svega kraljevstvo božje i sve ostalo nadodati će se Vama". (Mat. VI. 33).

Et o, predraga braćo i sinovi, pripjelo je doba, da izvršite opomenu, koju su presvietli austrijski biskupi u skupnoj pastirskoj poslanici, izdanoj na Duhove prošle godine, upravili vjernikom svih dieocza, da ih potaknu neka djelotvorno sudjeluju, da pučka škola za katoličku djecu bude uređena poleg nauka naše svete vjere, koju opomenu naša pastirska dužnost nalaže nam, da vam punovimo doslovice: "Složite se, da odaberete za vaše zastupnike samo takove zgoljne katolike, koji će smatrati svojom prvom i poglavitom zadaćom, da upru iz svih sila kako da se ostvari čudoredno-vjerski odgoj u školici". Neobhodna nužda takova držanja za strance katolika dokazana je nepobitnim razlozi u prevažnoj napomenutoj poslanici; ali takvim držanjem Vi ćete također podpirati namjere vrhovnih državnih vlasti, koje u izvaji skoro izdanoj naglasuju, da između drugih zadaća budućega zastupstva biti će i ona, da se poštuje i uvažuje individualnost pojedinih naroda i vjerska načela, tu najpoglavitiju osnovu ljudskoga čudoredja.

Pogled po svijetu.

Trst, dne 26. febrara 1891.

Austro-Ugarska: Sutra započimlja izbori zastupnika u carevinsko vijeće. Prvi je grad Trst, koji je pozvan, da izabere sa okolicom četiri zastupnika t. j. tri u gradu a jednoga u okolici. Prva trojica biti će Talijani a četvrti poznati naš rodoljub gosp. Ivan Nabergerj.

Kod nas u Istri svršavaju danas izbori izbornika, koji će dne 4. marča birati dvojicu zastupnika. U istočnom dielu Istre teču izbori izbornika tako gladko kao nikad do sada. Obćina za obćinom bira narodne izbornike a imade obćina, koji su sada za prvi put izabrala narodne predloženičke, tako primjerice obćine Cres, Plomin itd. Al kao što je mirno i gladko prošlo u istočnom dielu, tim burnije i strastvenije borile se obje stranke u zapadnih kotarih Istre. Tuj se možo reći, da ide borba na život i smrt. Napose u obćinama Pomjan, Višnjan, Vodnjan i Barba n a, je ljuva borba. U prvih trih slavimo pobjedu a u četvrtjoj podlegosmo nakon nećaveno žestoke borbe. Danas biraju kao zadnje obćine Barban i Kanfanar te ćemo tekak kasno na večer doznati za uspjeh. Bio u ostalom taj uspjeh kakav mu drago, mi imademo već sada većinu i u zapadnih kotarih Istre, većina je samo tade ako dođu na biralište dne 4. marča svi narodni izbornici, što će se, ako Bog dade, i dogoditi.

Na Gorickoj bje se oštra boj između dra. Tonklija i dra. Gregorčića. Borba će biti i tamo ljuta, jer imade jedan i drugi od kandidata, ta dosta jaku stranku za sobom.

Izborni odbor u Kranjskoj proglasio je svoje kandidate a to su osim dvojice sve bivši zastupnici za tu pokrajinu.

U Koruškoj će naša braća Slovenci teško prodirati sa svojim narodnim kandidatom, jer je tamo narod silno ponemćen il pod pritiskom Niemaca.

Slovenci u Štajerskoj prodirati će u onih mjestih, u kojih su do sada vladali, a bude li sloge i rada, mogli bi proturati još jednoga kandidata.

U Dalmaciji se nezna još za sve kandidate, koje će postaviti Hrvati te po svoj prilici združeni Srbi i Talijani. Između hrvatskih predložnika biti će ih većina starih zastupnika.

Kao među južnima, tako je živahna agitacija također među sjevernim Slaveni. Negdje se bore jerlan protu drugomu, na svoju štetu i sramotu.

Danas se još ne može kazati koliko će doći slavenskih zastupnika u carevinsko vijeće, nu nada je čvrsta, da jih manje neće biti nego li u zadnjem carevinskom vijeću. Medjutim sam broj slavenskih zastupnika neće odlučivati o njihovom uspješnom ili neuspješnom djelovanju, već mnogo više njihovo grupiranje t. j. kako će se složiti u pojedinih klubovih i kakav će vez biti između tih klubova. Što se nas tiče, mi bi savjetovali bar našim južnim zastupnikom, da stvore svoj klub i da zauzmu čisto federativno stanovište.

Franina i Jurina

Fr. Voloski patrijarka, da šalje va oganj svoje očice, a sam sedi lepo doma za pečun.

Jur. Ter ima ajutanta na Volosken i va Opatije, ki kostani s prihvice za njega zmilju.

Fr. Je tako je, ma su se već neki opekli. Jur. Dragi ti, ter imaju učešto trda kožu.

Fr. Su ju imeli i njbi prijatelji va Lovranu, ma te sada lepo va pečćao puša.

Jur. Lakko za njih, ter njim je Ženo kopil bark, pak te ki ta dan va Kalabriju po kapulu i po pipi.

Fr. Ala neka gredu slobodno, vranic ta njza nećo pet za njima.

Jur. Na zapoved da gre on od krittala.

Fr. Ja, pak da bi s njimi storil kako i s kristalom.

Jur. Amen!

Fr. Kako si posta ovo leto štrial?

Jur. Ni za nas već pust ne, leh da jašto se kadagodar kakoveu Indorijam nameješ, to je sve.

Fr. Ja san neki dan v Reke pul vaponića č dobro nasmel.

Jur. Ča su bile krabulji tamo?

Fr. Aj nisu lego on pozlačeni, ki nezna legu bljuzgat i napadati naše ljude, je našal postol za svoj nogu ma če jača.

Jur. Poznam ga i ja, san i prvo čul, da je on jako za ofendit.

Fr. Je ča i za stratič, leh jedan mirni pomorne mu je zubi pokazal, ter mu je povedel, da se ne boji ni zlate ni velikih brk, kada ga ki avredil.

Jur. Pak?

Fr. Pak kada je čul ča se ni osedel, pobral je kopita.

Fr. Ča će reć ova sedan kilometar duga beseda: Ambulantenkürterterchubgelderaufbewahrungsanstalt?

Jur. To će reć, da bi bilo najbolje da storiti štu, da se to maase niš ne tiče.

Fr. Tako! Sada vliħ razumen ča će te reć.

Fr. Oh, Juric, sad ča ti povedat jedna istinu, ma jašto, zač sam ju čul va sude motovunskem — donka nemore bit laž.

Jur. Da čujem.

Fr. Da sada ćemo od Višajana i Motovuna brau a furatno va Trst.

Jur. Kako brau, kada te feratu nien još ni odulčili da bude?

Fr. Kako nisu, nisi vidil u oni dan, ki en bi balotacijuni va Višajane, da je došlo preko dva vozi palin i jedan dobar voz, da ih je došlo na dan balotacijuni va Matovun?

Jur. Ma ča jašto u dan balotacijuni su imale doće blatene palice a paline?

Fr. A ma . . . biraci su ih donili, i kako krepke!

Fr. Poli Bisjaki na Oprtaljćini, da je bil pred izbori batiment prije sunca izboda.

Jur. Tako tu j' šlo nekova za glavu.

Fr. Vero je sudil neki veli gospodin iz Motovuna jenemu našemu cloviku.

Jur. Pak?

Fr. Odsudil ga je siromaka, da mora glasovati za kraljele i šarenjake, zač mu je bil dožan 200 furini.

Jur. Neznam pravo ki je veći siromak on ki se je prodal od straha al on ki ga je kupil iz objesti.

Različite viesti.

Našim fiducijarom u zapadnih kotarih Istre t. j. u kotarih: Kopar, Poreč i Pula. Vaši biraci izručili su vam ovih dana kad su vas izabrali punomoć, da u njihovo ime izaberete dne 4. marča 1891. narodnoga, poštenoga muža za carevinsko vijeće. Takovoga muža preporučamo vam na prvom mjestu današnjega broja a taj je narodni zastupnik na zemaljskom saboru i odvjetnik u Puli gosp. dr. Matko Laginja.

Fiducijari obćinah Buzet, Dolina, Izula, Dekani, Pomjan Roč, Poreč, Motovun, Višnjan, Vodnjan i Barbana, koje su birali naši čestiti biraci i koji ste se njim obvezali, da ćete glasovati jedino za muža našega jezika i naše krvi, vam preporučamo najtoplije, da svoje obećanje i svoju obvezu pošteno izvršite. Naši rodoljubni biraci u spomenutih obćinama učinili su svoju svetu dužnost, a sada je na vami red, da ju savršite, t. j. daski kao jedan muž glasujete dne 4. marča za gosp. dra. Matka Laginja.

Fiducijari! Nijedan od vas, kolikogod vas imade, nescmije ostati dne 4. marča doma, jer konačni uspjeh može odvisiti od pojedinog glasa. Svi vi morate doći u Vaša kotarska sjela t. j. oni iz Koparsćine i Kopar, svi iz Porešćine u Poreč, a oni iz Puljćine u Vodnjan. Tuj morate dati svi Vaše glasove narodnomu predložniku. Nijedan nescmije izostati i nitko nescmije prekršiti zadanu rieć, nijedan nescmije izdati svojih biraca, koji su ran dali punomoć, jer bi na se navukao prokletstvo njihovo i prezir svakoga poštenoga čovjeka. Dodjite dakle s vi i svi složno glasujte za poznatu vam osobu.

Našim prvakom u spomenutih obćinah starljamo na dušu, da saheru sve fiducijare u svojih selih, podobćinah ili obćinah pak da se nemiču iz obćine dok nisu sve sakupili te onda svi složno na biralište. Nitko se nemože ničim izgovoriti; jedino smrt može jednoga izpričati u ovako važnom trenutku. Na biralište idite svi zajedno bez ikakvog straha, da će se ma ikomu šteta od naših protivnika dogoditi. Nama bijaše opetovno na c. kr. namjestničtu ovdje pčeno, da će političke oblasti najstrožije paziti, da bude svuda vladao mir i red.

Još jednom dakle pozvlijem vas gg. fiducijari, da izpunite svećano obećanje i pošteno zadanu rieć vašim bi-

raćem, koji su vas tako visoko počastili. Prosimo napokon naše prijatelje, da nam odmah brzojavu iz svakoga birališta uspjeh izbora. Sretno dakle i u to ime pomoz nam Bog!

Našim broj našega lista izašao je dovoljom državnoga odvjemničtu jedan dan kasnije t. j. u petak mjesto u četvrtak. Učinili smo tako jer htjedosmo našim čitateljem priobćiti uspjeh najvažnijih izbora t. j. onih na Puljćini, gdje se je biralo u sredo i četvrtak. U petak birane su obćine Vodnjan i Pula. Iz Vodnjana brzojavite nam a sredo na večer, da su tamo naši sjajno pobjedili. U Puli podlegosmo nakon žestoke borbe. Naši biraci bilo je 205. U Kanfanaru i Barbana u biralo se u četvrtak. U prvom od onih mjesta nestupije naši u izboru borbu a iz Barbana a javlja nam brzojav, da smo sjajno pobjedili.

Za osobnu sjegurnost naših izbornika. Iz zapadnog d'ela Istre, napose iz Porešćine i Koparsćine tuže nam se prijatelji, da njim se Talijanaši groze za dne 4. marča, kada budu došli birati u Poreč i Kopar zastupnike.

Na umirenju svakomu poručamo našim izbornikom ili fiducijarom, da će vladati koli u Poreču toli u Kopru podpun red i da neće biti otko napadnut, zlostavljen ili pogrdjen. Na namjestničtu u Trstu uvjerise nas, da će doći dana gg. c. kr. kotarski poglavari paziti najstrožije za mir i red.

Političko društvo "Edinost". Predsjedništvo toga društva pozvilje za nedjelju dne 1. t. m. u 10 sati u jutro gg. odbornike, zamjenike i pouzdanike iz Trsta i okolice k odborskoj sjednici, na kojoj će se raspravljati o predstojećih izborih za carevinsko vijeće.

Iz Kastva pišu nam 25. t. m. Danas izabrano za ovu obćinu jednoga i drugoga 23 fiducijara, koji će opet dne 4. marča jednoga i drugoga birati narodnoga predložnika g. prof. Vjekoslava Spiničića.

U izbornu komisiju za izbor u gradovih izbralo je obćinsko zastupstvo g. načelnika, savjetnika Dukića i tajnika Jenušića. Dne 23. t. m. umrje je kod Matulja Ivana Srdoč Marinić 55. godina star. Pokojnik je bio u zlosretno Čudерово doba obćinski zastupnik, te premda nepismen, bijaše jedan od najvažnijih tadašnjih zastupnika. Poslije "vladanja" gospode tabelara povukao se u zabit ter je siromak u zadnje vrijeme bolovao na umu. Počivao u miru!

U obćini Podgrad bijahu izabrani dne 25. t. m. jednoga i drugoga sliedeći izbornici Božić Fran, Subonje, Drožina Ivan, Prelače, Ješko Stavoj, Podgrad, Kocijančić Josip, Male Ločec, Maroti Fran, Obror, Mršnik Tomc, Poljane Petroza Anton, Vele Munc, Rožac Anton, Hrušica, Stambulić Anton, Zejne, Tončić Stefan, Hrušica-Vajselj Fran, Hrušica, Valencić Ivan, Javorjar, Vičić Andrej, Podgrad, Zadković Anton, Male Munc.

Izbor fiducijara u Baški. Dne 18. t. m. obavio se u ovoj obćini izbor fiducijara, te uvidjavu protivnici kako su im svi napori i sve sile, da svojnimi kandidati kod posljednjih izbora za pokrajinski sabor prođu, ostale bez uspjeha, preva složitim silam naše stranke, to se nisu niti usudili, da se kod izbora fiducijara, koji će birati dne 4. ožujka zastupnik, na carevinskom vijeću, pokažu. Zato bijahu naši predloženički jednoglasno izabrani i to sliedeći gospoda: Juraj Čubranić pok. Iva, načelnik; veleč. g. pop Josip Mrakovčić, župe upravitelj; Pajalić Bare pok. Zinka; Mihalić Mihovil pok. Jura; Hero Marko pok. Frana; Hero Jerko pok. Meta; Milazzi Juraj pok. Petra iz Baške nove, te Barč Vinko pok. Iva iz Jurandvora. Kao što su ovi zastupnici jednoglasno birani, tako će oni dne 4. marča o. g. svi jednoglasno svoj glas dati za hrvatskog kandidata na carevinskom vijeću.

Izbory od strane oblasti prisustvovan je g. Sorli, politički povjerenik u Krku, koji si je medju narodom stekao ljubav, pošto on sa narodom ovog otko obći u hrvatskom jeziku, te je svakog pojedinog izbornika sa hrvatskim jezikom pozdravio. Prije nego li se k izbornom činu pristupilo, dao je po g. načelniku pročitati u hrvatskom jeziku sastavljen opomenu na izbornike, gdje medju ostalim se navodi: "Pozvani ćete biti poimenice, da po svojoj vlastitoj volji i uvidjanosti, negledeć na ničije lice, niš na svoja korist, nego na obće dobro, izaberete 8 izbornih biraca ili fiducijara, koji će poći dana 4. marča dati svoj glas u Krk za izabrati jednoga zastupnika na carevinskom vijeću". Ugljed toga videć izbornici, da g. Sorli postupa

Konačno ga preporuča tim, da je slobodoumni ili liberalni načela! Prava slobodoumna načela, koja se mogu u dvije stvari, naime: ljubavi ovoj, a poštuju tuđu, su liepa i dobra; ali ono što se obično danas pod njima razumijeva, nije ni dobro ni liepo, jer idu za tim, da se potlači vjera i narodnost pojedinih naroda, da gospoduju drugi nad njimi, da unište sve što se njihovim kumirima ne klanja.

Kako gospoda Talijani o nas Hrvatih i Slovenceh sude, kako o nas govore, za što nas smatraju, to se najbolje vidi iz dopisa iz Višnjana tiskanoga u broju od 21. t. m. u listu „L' Istria“, kojega mi na drugom mjestu posebno tiskamo.

Hrvati višnjanske občine birali su svoje izbornike, a birajući jih nastojali su da izaberu takove muža o kojih su stalni, da će dati svoj glas onomu kandidatu, koj je njihove krvi i jezika i koj će njihovjenik i njihovu narodnost i u obće njihove koristi zagovarati; došlo jih je mnogo, vršili su svoje pravo i svoju dužnost, veselili su se pobjedi, kličući „živio“ — pak zato su u očijah Talijana: slogosni arhitekti, figure oživilence miznjom, Vandali, Uskoci, barbari, zalutanci, divljaci; oni su divljački jer kliču „živio“; iz njihovih ustiju izlazi dah barbarstva; oni neimaju kuća nego šatoru (dakako kao divljaci); njihova veselja su divljački prizori; oni izavijlju, oni napadaju i navaljuju — i to samo a toga, opetujemo, jer vrše svoje pravo i svoju dužnost.

To piše dopisnik iz Višnjana, to tiska list vladajuće talijanske stranke, list „L' Istria“, koja preporuča i postavlja za talijanske kandidata, odvjetnika dra. Tomaža Vergottini.

To neka dobro pamte ne samo biraci i izbornici višnjanski, nego i svi biraci i izbornici dožd ciele Istre, Hrvati i Slovenci! Koji se do sad opamelište, nisu, nek se već jednom opamete! Već mogu i slepi viditi i gluhi čuti!

Nek bude dr. Tomaž Vergottini slobodno talijanski kandidat, ali hrvatski ni slovenski nemože ni nemože biti. Onom koga preporuča „L' Istria“, koja onakove dopise donasa, nemože nijedan Hrvat ni Slovenac, u kojem još koliko hrvatska ili slovenska krv vrije dati svojega glasa, ako neće da bude žig sramote na njem, da je birao onoga koga mu preporuča „L' Istria“ koja naše ljude, vršeće svoje pravo i dužnost, zove barbari, divljaci i slično!

Iz Zrnjina pišu nam 23. t. m. Obnaznjajem Vam, da su naši fiducijari bili izabrani jednoglasno. Šarenjaci napa pokazali nisu; glasovalo je 133 izbornika, a druga stotina stala je pripravna, nu vide, da nema odpora, poslalo se izbornike na radnju. Pri glasovanju vladao je najboljši red i mir. Šarenjaci su pokušali davati nekvojim našim svoje buletine, nu svi su odbijali sa jednim: Bog nas očuvaj! Sari su jako jadni, da ih se ne drži za nič, a da su oni, koji kmeta pomažu!

Iz Lovrana pišu nam 19. feb. 1891. Dne 18. t. m. obdržavala se je občinska sjednica u Lovranu u najboljšem miru i redu. Sve točke dnevnog reda, kao i razni predlogi, bijahu jednoglasno primljeni, a to je znak, da je šitavo zastupstvo služno odposlje su ga ostavili „stareci“. Konačno bijaše proglašeno u redu i jez i hrvatski, i tako je ova občina stupila u kolo hrvatskih obćina Istre, kojega je na celu držati glavar I. Turčić, koga nema nam dragi Bog poživi na mnoga ljeta, na čast i diku ove občine.

Prije nekog dana dobio je naš glavar nepodpisano pismo, u kojem se na najprostiji način grdi njega i njegovog čestitog sina. U pismu imade takvih izražaja, kojih bi se stidili i isti Zulcafrji, dakle neki stvor je još gorji od tih divljaka. Ali našega dičnoga glavara za ovo bezazalno napadanje ne boli niti malo glava, dapače to mu je na čast, jer je znak, da ih pogadaju u živo, u ljutu ranu. Uistinu nekjoj propali stvarovi neimaju drugoga posla, nego crniti poštene i vriedne ljude, kojim nisu dostojni ma ni poštole čistiti. Kapu na oči jadnici, pak se zavucite u tamni blrog.

Iz Motovuna pišu nam 24. t. m. Uspjeh naših izbora poznat Vam je po našoj brznoj vijesti: Izbori ti obavili se sjajnije nego li smo se tomu nadati mogli. Protivnici kušali su sreću, ali ta njim bijaše loša, jer nedobise nego 15 glasova. Prom smo dobili samo dva dana pred izborom pozivnice, ipak nas je nadošla i izboru toliko, da su naši Talijanasi iznenadjeni ostali. Naša gg. svećenici nisu kod izbora sudjelovali, da nam se nerekuje, da su „popi“ narod prevodili i s njim upravljali. Sada neće dakle moći trubiti,

da su „popovi“ pobjeda izvojevali, jer kod izbora niti nesudjelovate. Birali smo sami posjednici kmeti, da dokakemo krunjekom i šarenjakom, da smo već toliko sviestni i samostalni, da nam ne treba pomoći gg. svećenika, kojim imadeo jedino zahvaliti, što nas postavise na junacke noge.

Kamo sreće, da su naša braća u svih obćina Istre toliko osviestena i samostalna koliko smo mi na Motovunšćini! Ali dat će Bog i dobri ljudi, pak će nas vremenom i u tomu sliediti.

Medjutim eto Vam imena naših fiducijara, koji će dne 4. marča složno kao jedan glasovati u Poreču za našu perijacu, za dičnoga nam dra. Leginju: Kramer Mate iz Rakotola, Solić Ante iz Novaka, Močibob Jakov iz Karujbe, Kramer Stjepan iz Rokotola, Rajko Ante iz Montrija, Laganis Merko iz Kaldira, Skropeita Josip iz Novaka i Bertosa Ante iz Kaldira.

Iz Izule pišu nam 23. t. m. Kako Vam je poznato izabrali smo bili dne 19. t. m. dva fiducijara, i to za podobćnu Kort. Protivnici uložise utok, jer je dotičat kmesar slabo tumačio zakon, da nije name za naše fiducijare glasovala absolutna većina, kao da nije dosta, da bude ma takva većina. Bilo kako mu drago morali smo na biralište i po drugi put to dne 23. t. m. Naši protivnici neusudise se doći niti blizu, tako smo opet izabrali dva naša poštenjaka, koji će glasovati dne 4. marča t. g. u Kopru za narodnoga predložnika.

Iz Pomjanšćine nam pišu dne 25. t. m. Dne 23. u jutro u 9/4 započeo izbor fiducijarah za ovu občinu. Izbornici naše stranke uslazli su se u velikom broju već u 8 sati na biralištu, dotim protivnici nisu imali skoro nijednoga svoga, nego su se vidjeli lutati oko obćinske kuće generali iz Kopra i Bujah išćući svoju vojsku. Tomu je i pripisati, da izbor nije započeo u propisani sat, dakle u 8. u jutro. Učestvovanje bilo je veliko, jer je i občina obćirna, tu imade oko 550 izbornikah. Naši su bili izvrstno organizirani, te se samo toj organizaciji i oduševljenju birahć naše stranke ima pripisati sjajna pobjeda, jer je borba ovdje baš strahovita bila. Talijanasi poslužili su se lukavošću, da bi naše muževo prestrašili i raztepli. Početkom izbora počeli su tako na riedko svoje dovažati, da se je činilo, da neimaju nikakove zaslonbe kod svojih prodanacah, a nastojali su svakako kojega našega zavesti i podkupiti, te su pojedim plaćali „po 10 for.“, da bi jim koji glas i okupovali. Komisija je bila njihova, pak ih je u tom podpomagala zavlajući izbor, da bi se moguce naši zasitili čekanjem i otišli; tomu svjedoči, to da je kroz celi ponedjeljak i utok glasovalo svih skupa oko 200 glasovah dotim je glasovalo u noći od utorka na sredu do 300 glasovah, dakle po danu u 17 sati 200 u noći u 8 sati 300 glasovah. Naši pako ostadoše vjerni svomu narodu i ustrajahu do konca. U utok na večer imala je naša lista 141 glas, dotim talijanska samo 55 glasova, ali sada su tekari oni nasćočili na njihova gnjezda, te sa vozovi, kočijami i sa oslićih gonili svoje, a i pješk-su je tjerali, te su tako do u jutro u 4 sate donukli 160 glasova, dotim su kroz dva dana, jer po dnevru, dobili 55 glasova; to u najboljšem svjetlu prikazuje njihove pobjede, koliko imaju moralnoga u sebi. Naša se stranka nije prestrašila, jer je imala jošte dosta vjerne i poštene vojske, te je i ona pomalo slala svoje, dok nije konačno, vidivši, da talijanašem premanjkuju glasovi, odposlala skupno u dvoranu svoju rezervu, brojeću oko 50 glasova i ta je našim protivnikom sve račune pomislila poštuju ih u nazadak. Naši su dobili sveukupno 271 glas, dakle 56 glasova većine.

Ntreba niti spomenuti, da je tu bilo sa protivničke stranke podkupljivanja, strahovanja i napadanja, u čem su se osobito odlikovala mnogobrojna nadošla gospoda iz Kopra i Buj; Izbornici naše stranke uprli su ovruga puta sve sile, da nadvladaju, jer bi s tim moglo odzvoniti i dosadanjoj slavnjoj podesćarji, proti kojoj se svi tuže. Da je pobjeda ostala na našoj strani, mora se pripisati u zaslugu osobito veće svećenstvu i drugim prijatelja naroda našega, kao i ces. kr. pukovniku u miru g. Deskorviću, koji su se svi nezamorno trudili za dobar uspjeh u toj velevažnoj i odlučujućoj borbi, u kojoj su se izkazali ponajbolje: župljani iz Truške i Marezige, koji su svi predvođeni svojimi župnicima i jedan čovjek k izboru došli, nisu zaostali za njimi niti Pomjanšćini, predvođeni svojim župnikom; tako isto i izbornici iz Šmarja. Slabije je stala naša stranka u Kostaboni, Kerkavcih i u tim

bliznjim selom. Manja je bio polovčan, jer je u njem sjelo glasovitega podesćara. Svakako je ta pobjeda od velike važnosti, jer kako smo čli je ova odlučila, može sereći o izboru našega zastupnika za carevinsko vieće; zato nam je srdce neobično veselo zaigralo, kad smo začuli uspjeh izbora te smo se radošno pridružili veselu klicanju izbornikah, kojim neka budo orim putem izrečena ardačna hvala i živili!

Izbori fiducijara u istočnom dijelu Istre. Iz svih obćinah istočne Istre stižu nam najpovoljnije vijesti o izboru fiducijara. Dotučna gg. izviestitelji neće nam zamjeriti što se sada malo bavimo timi izbori, jer nas posve zaokupise izbori u zapadnih izbornih kotarih, gdje je pobjeda bila mnogo teža i gdje smo morali uložiti neobično mnogo truda i napora.

Medjutim eto u kratko o uspjehu izbora u pojedinih obćinah:

U Cresu izabrano za prvi put jednoglasno sedam naših fiducijara.

U Podgradu izabrano u veliko sudjelovanje birahć jednoglasno 14 naših fiducijara.

U Tinjanu izabrano i naših fiducijara bez sudjelovanja protivnika.

U Lovranu izabrano jednoglasno 9 naših fiducijara.

U Pazinu izabrani naši fiducijari jednoglasno sa 533 glasova. Živili svietni birahć obćine Pazin!

Iz Boljuna javljaju nam 25. t. m. da bijahu za onu občinu jednoglasno izabrani narodni fiducijari. Isti dopisnik javlja nam radostnu viest za obćinu Plomin. Taj se name za prvi put izabrani narodni fiducijari nakon žestoke i teške borbe. Naš iskreni: živili! vriednim Boljuncem i njihovom čestitim nasljednikom Plomincem.

Izbor fiducijara u Roču. Dne 18. t. m. obavili su se ovdje izbori fiducijara za carevinsko vieće. Takve izborne borbe Roč nije još doživio. Ali u svu našu slavu; složen rad izgubismo samo za jedan glas. Glasovalo je 85 birahć. Naš jedan fiducijar dobio 43 glasa i petorica protustranke; dotim su naši fiducijari sa 42 glasa prama 43 propali. Da su nam se nekjoj kmetovi izovjerili, to njim moramo na sramotu priznati, a na čelu jim kapetan Jurica iz Semića. One, koji su nam kod kuće ostali, akoprem su obećali, da će doći, zalimo duboko, što nepoznađu velike važnosti tih izbora. U Roču radilo se kako nikad prije. Jedna predpnicja talijanskošarenjaska obilazila je u oči izbora eva naša sela. Sramota po nas Hrvate, što nosi milozvučnu ime Jelletich. Tražila je, da bi koga u mrežu zahvatila; ali joj loša sreća bješe, jer je svagdje dobila poprpu. Da su se ročki šarenjaci bojali propasti, uvidio je svaki, kad je na dan izbora zagledao talijanskoga agitatora gosp. Sotto-coronu u Roču. Mielc, da imade toliko upliva u našoj Lupoglavi, imamo, silio je na dogovor Semićane, da jih lakše prenuti, al sve uzalud; čuje se dapače, da je nekjomu poštenjaku pružio petu, da sa njihovu listu glasuje. Lovili i mamili su naše ljude, da je „trah božji“, dapače obćinski sluga usudio se je trubiti neukim ljudem, da čemo pod Hrvatsku, ako glasujemo za Hrvate. Ej nevalja ti brajne, ter si ti Hrvat. Nemarnik nije talijansko ime. Ovaj put stekli su naši Lupoglavci upravo čast i pohvalu, a med njimi odlikovali se najviše Lesićani osim Gambera i poznatog Frka, koji je zadnji već glasovao za njihovu listu i tim izdajničkim glasom propadosmo. Da se nisu Nugljani i Ciritežani odviše pouzdali u svoju većinu, bili bi se bolje oboružali. Oni, koji su jim prijateljski obećali, da neće doći na biralište, jer bi morali za protustranku glasovati, došli su na dan izbora i glas dali šarenjakom, što jih je veoma iznenadilo. Sada vjeruj i pouzđaj se! Kao se je svršilo biranje razišli se birahć, a ročke delije, da proslave svoju pobjedu, stali lupati i udarati, kao da je pustno doba. Naši pako. da daju odzrač moralnoj pobjedi, odlašili pjevajuć: „Još Hrvatska ni preopala“. Po noći istog dana čujemo, da su g. ročkomo župniku lajnom posmradili svu kuću. Sloga, koja se je uzgajila ovih izbora, služit će našim vriednim obćinarom za obćinske izbore, za koje je bio učinjen utok. Na noge dokle, pak čemo složno pobjediti.

Podučar ročki.

Iz Veprinca pišu nam 24. t. m. Danas izabrana jednoglasno ovdje četiri fiducijara. dakako sre naši, i to gg. I. Miho Laginja, župnik; 2. Franje Zupan, kapelan; 3. Ivan Perčić, glavar i 4. Anton Hlanuda,

posjednik. Opozivice nije bilo nikakve, te se tako izbor obavio u najboljšem redu i miru.

Iz Bazata pišu nam 23. t. m. Jučer zaključili smo izbore u 4 sata u jutro sa sjajnim uspjehom. Naših je došlo 488, a šarenjaka 205. Ovaj je uspjeh po nas tim utješljiviji, što smo dobili onolik broj glasova bez ikakve posebne agitacije, dotim su protivnici napeli sve svoje sile, da od 1485 glasova nasćekuju jih 205. Počeli su potajno raditi već početkom mjeseca, držeć svake večeri tajne sastanke, a osam dana prije izbora letili su kao mahnuti po kotaru, grozeć se, lažajući i sipjać novaca. Uza sve to nisu mogli svojimi sredstvi primamiti nego Humljane, Dragučane i nekoliko iz Svojijaka. Dragučje nisu dobili niti jednoga glasa. Isti njihovi kandidati, izvan Huma, Dragučja i Svojijaka ili nisu glasovali ili su glasovali proti njima. Među svoje kandidate bili su postavili i poštenjaka Mata Sverka iz Klenovičaka. Kad je to ovaj od proga birahć čuo, skoćio je kao da ga je ujela smija i živo prosvjedovao proti tomu, da ga šarenjaci biraju. Među našimi vidili smo više staraca. Tako je Jozef Iruš Božić iz Bresta, starac od 95 godina, praćen od 16godinjenj unuka. Takova je djeda valjda Preradović imao pred očima, kad je onn svoje divnu pjesmu pjevao! On je čekao u dvorani od 9 sati u jutro do 2 sata iza ponoći, dok je došao na njega red. Evala starče! Mi bi bili imali mnogo više glasova, da su bili izborni u maju ili juniju. Tad bi bili došli i svi oni Krašani, koji su sada sa ovcami po Istri. Od ovih je i onako došla nekolicina na izbor.

Iza ovoga uspjeha mislimo, da će biti Talijani uvidili, da se još nije kovao novac, kojim se može Buzefance podkupiti i da se neće više usuditi upućati se u borbu kod obćinskih izbora.

U Roču su naši izgubili za jedan samo glas, jer su se dva iz Lesićine pustili podkupiti. I onaj jedan glas većine dobili su nezakonitim putem, proturavši u dvoranu izbornika Frka, kad nije više nitko smio u dvoranu. Naši su podnesli proti ovim izborom pritužbu na ces. kr. kot. poglavara pozivljuć, se na 12 svjedokah, kojim će to dokazati. Naš je kot. poglavar pravdom i nepristran čovjek, te se nadamo, da će više vjerovati jaonom izkazu dvanajstoric svjedoka, nego li onom jednoga žandara.

Doćim su se buzetaki građani iza poraza povukli pokunjeni u svoje stanove, ročki građani su htjeli proživiti nov dokaz svoje „arita civiltà e cultura“ poblativ župnika sve pročelje kuće govoredim blatom. Samo napried gospodo! Blato, kojim se na nas nabacujete pada Vam na obraz. Pod njegovu čemo Vas zakopati!

Iz Cresa pišu nam dne 20. februara. Ovoga puta smo pobjedili. Tako bismo i svaki put, kad bi se občina nepristrano držala, kao što je i ovaj put. Nije ti ga do čorjeka dušernoga, a takav je sadašnji načelnik. Ako i čuštavom Talijan, ali je pošten, pa nebi dopustio, kao što je netko prije njega, da se s krvavi obćinski novac troši u nečiste svrhe! Imade opazadmo: su neki naši iredentasti mnogo oplađni! Mi se i nećudimo: „Pro patrie“ je nestalo, a svu nas ovu zvu u led i bura biju, pak se bogme svakomu grusti iz ovoja džepa novce vadit, kad jih treba čuvati za protuleće, u koje će biti, da bi tako ne, došta „krepovino“.

Mi smo u ovih izborih najviše zato veseli bili, što smo vidili u našem kolu i Valunjane, koji su do sada uviek e protivnički glasovali. Nije se bilo čudit, od glave je riba smrdila! Ali neće više, ako Bog da, tako unapred biti, jer su oni dobri, poštene i radni seljaci, sama naša krv. Veseli smo bili i zato, što smo opazili neke vremenite birahć, starce, koji nisu pazili niti na studen, niti na led, niti na daljinu, a da ne dodju u grad, da vrše svoju dužnost. Tako treba svi sa jednoga, jedan za sve.

Ovo su vam naši fiducijariji, koji će složno u Krk dne 4. marča, da onđe dadu svoj glas svomu čovjeku, koji će jih zastupati u Beču: Mužina pop Miko, plovau u Belom. Mužić Dinko-Cumarić, Orlec Šagančić Dinko iz Martinšćine, Vičić iz Beloga; Vidić Jure iz Valuna; Vitković Dinko iz Vodice-Predošćice, Vodarić Antun iz Luberica.

Još ovo: sudiše kakova su naša vladela na obćini! Doznali smo, da su dne 16. zaključili za pučku obćinu u Belom — u čisto hrvatskom mjestu, nastavljajući jezik talijanski. Naravski, da ču jim školske oblasti posjeti tak nepravedni predlog. Ta još tuđe proti hrvatskomu pukovniku je nemiran. Bog jim pamet prosvjetlio

Iz Višnjana pišu nam 17. t. m. Danas obavili smo izbore fiducijara za ovu općinu. Uprkos stranim podkupljivanju naših kmetova, obećavanja i straha od strane talijanaca, naši su pobjedili sjašno sa 69 glasa većine, a obćina naša Višnjaan stipula je prvi put u krug svojih slavenskih sestrica. U jutro došli su birati iz Bešče s dićinom g. župnikom Franjom Škerjancem i sv. Ivanovi sa svojim dušobrižnikom g. Josipom Pstainskim, jednako i sv. Vitalici i iz okolice Višnjana s Radovič i odmah borba počela. Do podne bijaše pobjeda nesjegurna. Budući da su dobili pravo glasa svi, koji mislo po talijanaca i to protivnikom i jer je naših glasova izpušćeno i uništeno proti svakomu pravu. Postoje podne naši se kriepko držali, te osim prodanaca Radovanca (izvan trih) te izvan Hrdži, Teruhljavca i Diklji svi su za naše fiducijare glasovali. Sreća nam je igralo od radosti videći kako su složno svi naši kmeti pošli i celi dan na tače prisustvovali izborom poznajući važnost tih izbora za naš narod. Usaulud su kuhala gospoda za nje otepa toga, tutarino i od mekinje biguline. Trdo se držali naši kmeti kao jedan muž. Živili naši vredni biraci! Talijanaci pripravljali su na večer za svoju pobjedu glasu i razsvietu ali su ostali dugim nošom i kratkim repom. Braćo Istriani početak je i ovdje učinjen! Uzmeti si svi ljep priporod od junačkih naših kmetova pak ćemo se osloboditi od krunja i šarenjaka na vjeke. Živili naši biraci u Višnjaju, živila naša mila Istra!

Iz Opaljine pišu nam 22. t. m. Na 20. t. m. odputovala je odavle naša mila Gostinja, prejasna nadvojvodkinja i priestolonasljednica Štefanija, koja ovdje vrlo rado vidjamo. Liepo vrijeme dovalo je amo prijedno gostova. Na 26. t. m. birati ćemo ovdje fiducijare, pak se nadamo, da ćemo, kako i zadnji put, sjajno prodići. Protivnici neće se niti pokazati, nu dođu li, naći će nas pripravne kako valja.

Javljaju nam 27. februara. Jednoglasno izabran naš fiducijar, protivnici nisu se pokazali.

Nova hrvatska škola s pazinskom kularu. Dne 17. t. m. otvorila se je česta hrvatska škola u policičkom kotaru Pazin i to u podobćni Krbune. Učenika napisala se je preko 70, a podučava ih prevredni tamniji župe upravitelj veleč. G. Josip Vanik. Bilo mu na čast, a rodu na spas!

Mihotič (obćina Kastav) pišu nam 15. februara. Pojmeh znamenitost naših narodnih čitaočica za naprečak i osviećenje našega puka nastalo se i nas ovdje malena kita, ter dozvolom visoke vlade, kojoj predložimo štature, ustrojismo našu „čitaočnicu“. U četvrtak dne 12. t. m. sastadosmo se u skupščini, da izaberemo odbor, koji će upravitelj družtvom za tekuću godinu. Predsjednikom izabran je g. Fran Dubrovič, tajnikom gosp. Matko Kundič, blagajnikom g. Ivan Mavrič. Zahvaljujemo se liepo vrednim Opajcem, članovom „Zore“, koji su mnogobrojni sa predjednikom g. Jurkovičem na čelu puhili i u našem konstituiranju, ter nas vatrenimi riječima poticali na utrjajnost i složan rad. Iznemadilo nas je gorko što su izostali nekogi ovdješnji naši prijatelji, koje smo želili imati u našem kolu. Kako je svaki početak težak i nam nisu prilike baš povoljnije; ograničeni smo na broj, ali se ufamo, da će nam se rado pridružiti i ostali naši prijatelji iz okolice i izvana, na što ih ovim javno pozivljemo.

Pastiraka poslanice. U ju spomenusmo u zadnjem broju, što je austrijski katolički nadbiskupi i biskupi upravitelju na katoličko pučanstvo, prigodom predstojećih izbora, napućuje vjernike, kako im se je vladati. Govoreći o raznih interesih austrijskih naroda poslanica ističe, da pojedina narodna plemena imaju podpuno pravo raziti, da im se razviti narodnosti zaštiiti i zjameti, no predstava ovomu mora biti monarhijsko jedinstvo. Pogledom na skaltivo aži se okružnica, što je crkva lišena nadzora nad školskim poslovima, da ona neima nikakova upliva na izborzbu namještanje učitelja, na njihov život i njihovo djelovanje, pa poziva izbornike, da svojim sudjelovanjem uzmoste, kako bi se ti odnajući u prilog katoličkoj crkvi povoljnije. Birajte značajne muševce, koji će biti sviestni svoje odgovornosti pred Bogom, muševce, koji su vjerni caru i monarkiji; katoličke muševce, jer je Austrija katolička zemlja, jer je većina njezina štjelstva katoličke vjere. Katolikom ipak nije ni na kraj pameti, da vriedjaju ili potiskuju inovertnu manjinu. Poslanica naročito naglašuje, da se katolički muševci zato biraju, što će oni biti najvrstiji, da vladi savjetuju i pripomažu kod riešavanja

socijalnih pitanja. Katolička crkva spoznaje u pojedinih narodnostih samo uredba božje providnosti, ona žuje ljubav i odanost prema vlastitoj narodnosti, počitnje njihov jezik, prava i sve drugo osobitosti, no ona odlučno osudjuje, ako se ljubav i odanost vlastitoj narodnosti izrodi u nepravde proti puzim. Ugrubi, ako se ona izrodi u fanatično navajljanje na druge narodne individualitete. Po katoličkih načelih nesmaje se ljubav prema vlastitomu narodu okretati proti zakonu o ljubavi iskrajnje i o porabratinstvu svih naroda. Poslanica upozoruje birae, neka se nedadu zavesti tvrdnjom kao da tobož politika neima nikakova posla sa crkvom, jer mogu svaki dan vidjeti, kako se parlamenti bave najvažnijim i najvažnijim poslovima crkve i vjere. Na koncu odredjuje poslanica, da se u oči izbora jedne nedjelje izloži u svakoj župnoj crkvi predsveti sakrament, to vjernici pomoć Bogu za izbore.

Sada neka nam bude dozvoljen jedan upit. Poslanicu potpisali su kardinali, nadbiskupi i biskupi ali nenosi potpisa početko-punjskoga biskupa preav. g. dra. J. Fla ppa. Jeli to tiskarska pogriška ili drž prava. biskup, da u Istri neima ližer-liberalaca, proti kojim je izdana ta poslanica, te da njema potreba preporučiti biracem Istre, da biraju katoličke muševce. Molimo odgovor.

Promjeno u Krčkoj biskupiji: Izpraćjena kuracija na Sisku (Sanigo) povjerena je popu Iva Žicu, dosedanjemu upravitelju plovanije Supetarske na Rabu. Ovsamo je poslan kao upravitelj pop Ivo Velčić upravitelj u Martinšćici. Martinšćica je izručena privremeno treforedu oten Vjekoslavu Bravdići. Pop Blaž Soldatić preuzeo je prvašnju službu kao duh. pomoćnik u Rabu. Umro je prošle sedmice pop Mate Volarič, dušobrižnik u Čanskom.

Bratavičina hrvati. Ujed u Istri. Priposlase kao darovatelj: Žie Antun, tajnik čitaočica u Baški kao čisti prihod zabave obdržavano dne 7. i 8. septembra 1890. for. 22. — Kalac Antun, župnik u Buzetu za prodanih 11 litara ulja, sabranih medja seljaci u Sovinjaku 7 for. 20 novč. — Odbor hrvatske mladeži za Katičevu proslavu u Spljetu 100 for. — Trinajstič Ivan, bogoslov u Vrbniku sakupio samo u veselom družtvu 3 for. — Kozulčić Šime Kvirin, predjednik čitaočice u Malom Lošnjaju prigodom svečane večere pridrojeno zast. dra. Frani Volariču sakupio 22 for. — Korbar Čedomil prigodom njegove mlade misle u Gračiću sakupio 20 for. — Gorec Fran, župnik u Badermu sabrao u veselom družtvu kod sobe 7 for. — Damijan Ivan, župnik sv. Jelene u Vinodolu darovao 5 for. — Planinsko družtvo iz Sniška prigodom izleta u Kastav 5 for. — Ruzič Gjur, veletraž u Rieci 100 for. — Kalac Antun, župnik u Buzetu 12 for. — Brozović Vjekoslav, kapelan u Crnici 10 for. — Vranič Ivan, župnik u Vrhu 10 for. — Dr. Trinajstič Mate, odvjetnik u Buzetu 2 for. — Nedvčič Antun, kapelan, Brajta Mate pravnik i Flego Fran obič. glavar u Buzetu po 1 for. svaki. — Hrvati sjemeništa Gorčkoga mjesto vienca na lies pokojnog Šamberca Šteta 12 for. Prilikom družtven zabave „Zore“ u Opaljini dne 26. janara 1891. sabrala se u istom družtvu svota od 35 for. — Omera Josip, župnik u Kortah 2 for. — Semelič Šime u Karnci 1 for. 50 novč.

U ime godišnjih prinosa priposlali: Sloković Liberat, župe upravitelj Salvatore 2 for. Kovaterič Petar, Rieka for. 1. Kolokjira Josip, Veprinac 50 novč. Čiko- vič Ljudovit u Trstu 50 novč. Voltič Daniel, Bubnić Ivan, Fran Franjo i Lovrinčić Franjo u Kastvu svaki po 30 novč. Sekljira Vjekoslav i Sekljira Marija u Marčani svaki po 1 for. Načionov Ivan u Marčani 50 novč. Brgič Antun u Krnici 1 for. Laginja Mijo u Veprinac 2 for. Ziganic Ivan, Poljane i Blagar Ivan, Veprinac po 50 novč. Crnja Blaž Pazin 1 fr. Nežič Antun, Fičan 1 for. Ribarčić Antun i Gortan Andrija u Arbanasih kod Zadra svaki po 30 novč. Poteo Antun, Civollari Marian. Tentor Antun, Rieka po 30 novč. Rutar Toma, Rieka 2 for. Slavoj Jenko, Podgrd 2 for. Zajc Anzel, Slivja 1 for. Kremenčić Ivo Kornič 1 for. Iskra Mate Lisac 1 for. Linardič Antun Dnbanica 1 for. Koraca Gjur, Kspajčić Šime i Horvica Mate u Beču svaki po 50 novč. Stihovič Josip Lindar 50 novč. Motius Mihovil i Kraljič Ivo Beli na Cresu po 1 for. Vinodolac ud. Mare, Bortulin Dinko i Ben Antun Beli na Cresu svaki po 30 novč. Dukič Fran u Kastvu 1 for.

Povjerenik Marin Šamberac šote sakupio u Močenicah od sljedećih: Maria Šamberac šote i Kyrcič Ivan po 2 for.

Vodička Josip. Mavričić Vicko, Rabinčić i Kraps Ana po 1 for. Perčić Franjo 50 novč., Velikonja Barbara 50 novč.

Povjerenik Milovčić Pavao sakupio u Dubznici od sljedećih: Milovčić Pavao, Milovčić Šime, Bgović Tome. Rode Fr. Žie Ivan Antunov iz Puntia i Justinčić Mate svaki po 1 for., Bgović Pere, Kraljič M. i Radič Mih. po 50 novč. Turčić P. 30 novč.

Povjerenik Jedinčić Niko u Omišlju poslao od sljedećih: Gigo Niko 1 for., Brehler Marija i Dapčić Antun po 30 novč.

Povjerenik Krac Jakov u Medulinu sakupio kako sliedi: Kirac Jakov, Kirac Antun, Kirac Josip, Grskalič Ant., Kirac Iv. Mat., Kirac Jakov pok. Mat., Lorenčin Grgo, Lorenčin Antun svaki po 1 for., Lazarič Luka 50 novč., Grakalič Mikula, Cukon Ivan, Demarin Mikula, Mikalevič Sante, Utri Petar, Demarin Antun, Radušević Petar, Lorenčin Mate, Privat Mikula, Lorenčin Jakov, Privat Jakov, Radušević Antun, Vujak Tome, Tomasič Alojzij, Demarin Mate, Tomasič Jakov, Lorenčin Josip Petrov i Lorenčin Mijo Ivanov svaki po 30 novč.

Povjerenik Brozović Albert u Vrbniku sabrao od sljedećih: Brozović Albert 2 for., Parčić Antun, Volarič Ivo, Volarič Niko, Volarič Mate i Volarič Diuku po 50 novč. Brusič Niko, Matanič Mate, Fugošič Josip, Vitezić Andre, Polonjić Kate, Bolonič Marija i Justič Ivan svaki po 30 novčica.

Uprava „bratavičina hrvati. Iudi u Istri“. Kastav, 19. februara 1891.

M. Grosman, blagajnik.

Izbor fiducijara u Barbanu. Sinoć kasno na večer prispijela su nam dva brozjava, koja oglašuju sjajnu pobjedu izvjestenu od naših vrlih Barbančana i koja je zaključila i sretno odlučila većinu naših fiducijarah u zapadnom kotaru Istre. Slava dakle i srdačni „živio!“ čestitim biracem naših obćinah u Istri!!

Neuku nauka. Ob uzgoju predivnog bilja. O lanu i konoplju. Pita Nikola Vežič. B. Uzgoj lana.

I. Lan (*linum usitatissimum*) njegova upotreba i svrsti.

(Dalje.) Stabale lanene biljke jest u početku slabušno i fino, a boje je jasno zelene. Uz dobar uzgoj naraste ono metar visoko i pokrije se krasnim zvoncestim cvietom, koji je prema vrsti sjemena siv, bijel ili crven. Od cvieta izrastu okrugle glavice, u kojih ima kadkada do petnaest plomnatih jasnootamnih zrnaca — prozranih lanenim sjemenom. Dozrijevajuća stabalca bivaju tvrdija i sazodavaju se vlaknom. Od takozreloga lana dobiva seljak 60-70% punar moćenje u stotojčoj vodi ili na rosi vlakno, od koga prede predju, netom ga je triličao i na grebe vrgubo.

Vlakno (liko) laneno je snajje i mekše, nego li kušnje i prem je konopljevo liko jače i dušje, ipak je laneno u višoj cieni. Od takova vlakna dobro pročišćenog predu iz kudolje vretenima lanene niti ili predju. Onim takva predu lanenu predju u posebnih tkaoica, biva tvornica, gdje ljudsku silu zasupa para.

U tih tvornica predu na jednom tisuće vretenica, namatajući odmah opredenu predju. A tako opredena predja, tako je tanana, tako ravna, da je milo gledati ju; najbolja prolja neće takove napreći: Radi tih parnih predionica povišena je i ciena krasno lanene predje.

Od lanenog sjemena čine tiskom ulje, koga bira na 100 klg. lanena sjemena 30 klg. To ulje upotrebljavaju za mazanje, na svjetlo, a osobito za boje i za tisk. Ulje laneno je vrlo masno i skoro se posuši. Drop, to jest ostanci sjemena, iz koga je tiskom izcedjeno ulje, dobromo se primjesom slaboj sjekti za boje, koje od njih biva dešlje i daju mnogo mliksa. Taj drop, satr u prah, upotrebljavaju takodjer za gnojenje zemlje, osobito pod lan i konoplje. Kao što svaka bilina, tako i lan ima te zrasv. Za se izratlja, čim mu ne prija zemlja, obradjenje ili vazduh (rak). Poradi toga biti će jedna te ista vrst na jednom mjesecu visoka i liepa, a na drugom mjesec i bešješja. Najljepi lan je tamo, gdje ga ljudi valjano obrađuju.

Listnica vredničtva.

Gosp. F. D. u R. Poslamo vam trašene pjesme; hvala na obećanju. Zadržali četo nas i našim budeto li sakupljali narodno blago t. j. pjesme, pripovietke, poslovice, pošalice ili ragačice itd. itd. Rado ćemo iskiti baše li nam odakle postojao takva blaga; do sada neodređeno se rodjeljivo i Istri nasema potivu Upragnite dakle vi mladji, pak da sećavamo mlita zrinara od prapasti. Glede konaca valja lo bi napisati je čistim jezikom pak nek je predajuju prema okolnostim i dialektu. Što se tiče „bratavičina“ svjetljenja vam, da odustanete od nakre jer bi dotičnikom samo škotiti moglo. Narodvoljka bilo je svagda i svagdje, kao što i nepravde. Da ste nam izravno? Gosp. dopisniku iz B. Prinimo, ali posto Vas je bio drugi pretok, a odustanete. Izvolite nam se češće oglašiti vam i prijateljem sročan odstav!?

Gospodin „titi“. Sada niti sa živu glavu, ta znate — kao pjesnik — da „inter amas silent massi“ strijepi, spasen. Prijateljski odstav! Gosp. T. M. u S. Pisma nemogamo pročitki, jer bi nas bila mogla dovesti na obuzetičku klapa.

Gosp. A. B. u V. Ordje neima lista, kakva Vi želite, ako v e mom biti, narucite si „Revista Mercantile“, koji bar nešto vriedi. Srdatan odstav!

Gosp. „Balandović“. Srdajna hvala na čestici premda uvanite za sedam mjeseci. Liepa vam hvala na vriediti. — Živili!

Gosp. J. D. Oprosto to što izostaje pošto nam prestor listi nrieme nedopuća. Zamnarujemo sada i druge polove, a da nam nije dan Bog željavo izree, bilo bi po nas lošo; ta znate u takvoj nepoštosti živimo eto već drugi čedan. — Bit će se lije i laglje, a tada ćemo i na Vas vrike mliti. Prijateljski odstav.

Priposlano. *) Protuodgovor

na „pripisano“ veleč. G. Josipa Janca uvreštu u br. 5. „Naše Sloge“.

1. Glede nestanka zelenila u Opaljini nije nit G. Janca nit moj posao; ako sam i to zabilježio u svojem dopisu, bilo je to samo uvod u promjene, koje su se dogodile, da je naime Opaljina izgubila izvanjeko svoje prranje lice.

2. To, što G. Janca brani g. učitelja Rajčića, dirnulo je ovdješnju prave domoljube najnagrodnije, a ujedno najbolje potrdilo opravdanost moje jako oprezne tuzaljke na g. Janca. Veli se bo, da već ko šuti, potvrđuje; a g. Janca nesamo, da šuti o postupku g. Rajčića, nego ga i očito zagovara, to javno izoprdja, da se s njima posve slaže. Drugud svećenik i učitelj prednjače u narodnostih i rodoljubnih stvarih. Što bi bilo iz Opaljine u narodnostom obziru, kad bi se svi povelj za učiteljem, kad nebi bilo nekoliko rodoljuba i iskrenih Hrvata, koji brane našu narodne svetinje?

3. Gosp. Janca nije nit kušao pobiti moje navode glede latinskoga pjevanja, nit glede njemačkoga govorenja u crkvi, nit glede obavljaja otreda u njemačkom jeziku proti starodrevnom običaju, kojega nebi on smjao nikad nit nikako mienjati. Ako je pak neovlašten progovorio u crkvi samo njemački, a nije to isto učinio poljeki nit francezaki, nit ijednim drugim jezikom, tad to najbolje kaže, kojim nazorom radi u prilog.

4. Nije čudo, da imademo izvrsnoga orguljasa, kad je plaćen kao u velikom organu, naime za 20 forinti mjesečno.

5. Svakomu, a i meni, jopada se liepo pjevanje djevojčica u crkvi. Ali pošto je učitelj, koj vodi to pjevanje onkav, kakova sam zabilježio u dopisu i pošto njegova hvala tršćanski list „Il Mattino“, koji se na sve, što je hrvatskoga blatom nabacuje, ja i samom mnogi bujimo se, da to nije čist posao, da bi Rajčić sa svojim djevojčicama mogao na jednom zapjevati i njemački.

6. Gospodin Janca veli, da je u modi napadati svećenike, i tim, kao da je htjep reći, da sam ja protivnik svećenika, a tim i crkve. Vars se jako. Ja sam prijatelj svećenika, koji savjestno obavljaju svoje poslove i pravi sam krćanin. Napisa sam dopis ne iz mode „napadati svećenike“, nego jedino iz ljubavi do naših svetinjah, u koje nije kod nas što se zna još nijedan do sada dirao. Nisam ga spasio zjit iz mržnje prema tudjincem, koji se stalno mogu pohvaliti liepim svaretanjem i čužim počitovanjem sa strane našega puka, koji je jih i usupried tako svaretati i počitovati dok budu oni štovali naš jezik i naše običaje koji u crkvi, šoli izvan nje.

Iz svega navedenoga se vidi, da g. Janca nije pobio glavnih izvoda mojsja dopisa, pak ostajem kod onoga, što sam prvi put kazao.

Budi mu, al nek gleda kamo to vodi, i kamo bi još zavesti moglo.

*) Za čitake pod ovim naslovom neodgovara vredništvo. Ovo „pripisano“ je radi drugoga gradiva zakamilo tiskanjem. Op uređ.

Opazam, da sam ovo napisao već 30. pr. m. jezara. Dodajem sa dogovorom, da se je g. Janc odrekao članstvu društva „Zora“ i to načinom, da će bit vredno njegovu odgovor tiskati u originalu i da je nedjelju dne 8. t. m. propovjedao njemački.

Dne 10. februara 1891.

Dopisnik iz Opatije.

Javna zahvala.

Najjuardnije blagodarimo svoj onoj čestitoj gospodi, koja bilo da priprećeni nemogućne prisustvovati, bilo da pristupivši druženim našim zabavam podupriše nas materijalno dana 1. i 8. februara t. g. i to: P. n. gg. Turak Anton župnik dekan u Kastvu sa 2 for. Spiničić Vjekoslav narodni zastupnik profesor 5 for. Zamlić Vinko župnik u Voleskom sa 2 for. Mezek Jakob kapelan u Bergudu sa 2 for. Puž Anton kapelan u Rukavcu sa 2 for. Bolš J. sa 1 for. Kallister A. sa 1 for. Vadnov M. 1 for. Vulf A. sa 1 for. Jelusić ud. Ludovika 2 for. Jetverca Josip iz Polja sa 1 f. Serdoč Mate iz Polja sa 1 for. Sirola Anton Bernusi sa 1 for. Sirola Josip sa 2 f. Bokarčić Josip sa 2 for. Rubeta Ivan, ostar Rubčić sa 1 for. Lebes Anton iz Rieke sa 1 for.

Darovala pako povrh ulaznice: Dr. Stanger Andrija Volesko 1 for. Blazić Jakob Rieku 3 for. Kundić Mate 1 for. Jelusić Mirko 1 for. Dr. Kronawetter 1 for. Bircić Blaž iz Rieke 8 for. Muroč Petar 3 for. Šepić Frane 1 for. Stipković Ernest 1 f. Stipković Rihard 1 for. Munić Ivan 1 for. Marjanović Vinko 1 for. 50 novč. Marchetti Napoleon 1 for. Contenta Anton iz Rieke 1 for. Jurinac Jakob 1 for. Tofanotti Vjekoslav 1 for. Rischer Ignacij Jurdani 1 for. Judana N. 1 for. Zuketić Andrija 1 for. Mrsu Fraujo 1 for.

Zahvaljujemo najjuardnije našim vrlim predstavljacem gg. suprogom Dubrović Mariji i Božu kao i g. Groti Josipu koji uzprkos odatjenosti od Kastva nezacasa se truda a i nemariše izvršise pogibelji života u ovoj izvanredno oštroj zimi a koji iz priznate jim domoljubne svijesti i naklonosti preuzehše liepo pristaje jim uboge, odigrane ovom preciznošću, dakle na obće zadovoljstvu i oduševljenju.

Nadalje zahvaljujemo najjuardnije cijenjenoj gospodjici Idi Kornmüller i g. Božu Dubroviću u na prekrasno odpjevanom dvo-pjevu iz pjesme: „Mati i sin“ od Lisinskoga, kao i sborovodjama Resman Miroslavu i Rišlavy Franju, te i svoj ostaloj gospodi pozrtvovanim i neumornim našim pjevačema.

Hrvatska čitaonica u Kastvu.

Ante Dukić, predjednik.

Javna zahvala.

Hrvatsko pripomoćno društvo u Beču primilo je u svoje dobrotvorne svrhe, naručilo u svrhe uočitišta, koje za uboge hrvatske djake visokih škola u Beču uzdržaje, od slavnog ravnateljstva štedionice u Senju svotu od 10 for.

Mi ovim u ime naših štitenika slavnog ravnateljstva senjske štedionice izražujemo najjuardnije dužnu zahvalnost.

Gospodin Dr. Božo Peričić ljecnik u Šibeniku u sabraru svotu od 23 for. a darovala po 5 for.; A. vitez Šupuk učiteljnik i Dr. Božo Peričić; po 2 for.: S. Siničić e. k. škol nadzornik, M. Maroli c. k. sudb. pristav.; po 1 for. Dr. A. pl. Zlatović; Dr. I. Borović; Dr. N. barun Lalić; T. Jakšić, e. poručnik; Dr. Grgo Tambača; V. Brajković e. k. sudb. pristav.; M. conte Visočević e. k. kot povjer.; Dr. Vicko Karadžole i Iva Petar Kragić. Mi poštovanom sabiracu na njegovu trudu, ko i svim plemenitim darovateljcem ovime izričemo najjuardnije dužnu zahvalnost.

Hrvatska pripomoćno društvo.

Beč, 3. februara 1891.

Franjo Vahčić, tajak.

Dr. K. Kozić, predsjednik.

Natječaj.

Podpisana razpi-uje ovim natječaj za otvogođinje redovite podpore. Kolibe, obložene svjedobom školskom i onom sru-maštva, imaju se podnesti putem dotičnih ravnateljstva najduže do 20. marca t. g

Bratavščina hrv. ljudi u Istri.

Kastav 23. februara 1891.

Ante Turak, predsjednik.

Kneipp u hrvatskom prevodu.

Našom je nakladom upravo izišlo:

Moje

liečenje vodom.

Prokušano kroz više od trideset godina i napisano, da se po njem

lieče bolesti i sačuva zdravlje

od Sebastiana Kneippa zapnika u Würshofenu.

Preveo

Profesor dr. Antun Lohmayer

Cijena 1 for. 20 novč.

Tko pošalje poštom naplatnicom 1 for. 35 k. dobiti će knjigu franca.

Dužernu i tjelesnu pomoć ujedno pružaju, jedni, i drugi, od Boga nadarjeni liečnici. Jednoj osobi to je župnik Sebastian Kneipp u Würshofenu.

Njegovo djelo „Liečenje vodom“, koje je u njemačkom originalu doživilo već tolike izdanja i koje je razšireno u svoj svjetskih njemački čitaljci publici, izišlo je dovo-lom njegovom u hrvatskom prevodu, da se svojim postavi i hrvatski narod.

Prevod je jasan i lakko razumljiv. Dno Bog, prodrži i ova knjiga u hrv. pravodu u narod onako, kako to zaslužuje, i bila ova pomoćnica svim, koji se žele bilo sačuvati zdravlje ili liečiti bolest kako to g. župnik Kneipp sam veli.

Naručbe upravlja se

Knjizari

Lavoslava Hartmana

(Kugli i Deutsch), Zagreb Hlica br. 2. ili svakoj hrvatskoj knjizari.

30-12 Marijaceijske želaćne KAPLJICE.

prilapravljene u liekarni kod angjele carara C. Bradja u Krasovici (Moravski) jest staro, obće poznato sredstvo, koje okrevljujuć djeluje kod slabe želaćne prebave. Prava su samo onđ, ako su proviđjena sa polag otisnutom različitom znakom i podpisom.

Cijena male boce 40, velike 70 novč.

Vrst tvorina jest namučena.

Prodavaju se u svih liekarnah.

Navod, kako se dá racionelno od pomoći pri kašlju, hripavosti, astmi in iz-sećkih raspoljeka brezplaćno.

A. Zenker, Berlin 26.

Resno svarilo

do vseh, ki nemajo še police

bodjal gloda pridobitve poasije, ali pa kot villo v-ravaj dratini (polica) je namreč iste vrednosti kot gotov denar), posebno ugodna za zadolžene hitne posest-alike in posestnike zemljišč, ker ob-trikili nenadajane stvari zasodi po isplataju zavarovano glavno zadobe poseststva neobremenjeno; imenita za nepo-ručence, ker je moči brezopojno zavarovati zakonska in otroke; slednje porablja za kavetijo ali depot in pri trgovskih dru-gih v največjo korist.

Assecuranz

Obor Inspektor „Klein“

Wien, II. Ob. Donanstrasse 59; 3-5 ure. Brezplaćna poasnila v vseh hipotekarnih in zadržav osebne kredite.

Lutritski brojevi

Trst	90	14	28	41	28
Linc	71	79	17	11	1
Budapest	62	5	31	9	60

Dne 21. februara

Prag	77	17	47	31	70
Hermanstadt	4	69	81	3	31
Lavor	71	10	67	30	27

Dne 23. februara.

Put u Ameriku

ZA NEW-YORK, CHICAGO, SAN FRANCISCO, I OSTALE GRADOVE NORD AMERIKE BUENOS-AYRES, MONTEVIDEO i ROSARIO DI SANTA FE.

Izdaju direktne biljete Mate Šverijuga Vinke Šverijuga FIUME FUZINE. Mate Pollich TRST Piazza Negozianti br. 2. 12-52

Krasne uzorke za privatne nareditelje badava i franco.

Jošte navidežne knjige uzoraka za krojače nefrankirano i uz uzorak od 20 for., koji će se nakon ovršene naručbe uračunati.

Tvari za odjela.

Peruvien i Dooking za visoko svjetlostvo; zopisane tvari za cr. kn. žlaovakke uniforme, te za veterane, vatrostane, sekolake, hrv. sukno za biliard i igraće stolove, loden i apromocije lovačke kapute, vrtakojke sa pere. Plaid za pntalke od 14 id. Tko želi kupiti jeftine, poštene, trajne, čisto vuzne suknece trari nipošto jeftine cunje, stono ih postud nudi, je jedva poćasno krojačke troškove, neka se obrta za

iv. Stikarofsky-a u Bron.

Veliko skladište sukna Austro-Ugracka. U mojem stalnom skladištu u vriednosti od 20 milijuna for. a. v. te u mojoj svjetskoj poslovanju i sa poljujima, da preostane naruč odrezaka; svaki razumna stielci čarjeh mora sam uriditi, da se od tako malenih ostaka i odrezaka nemože postati uzorko jer neki uz koju stotinu naručila uzorak u kratko ništa preostalo, te je on ujed toga prava slijepnja, kad trdiše za sukno objelodanju uzorko odrezaka i ostanaka, te su u takovih slučajevih odrezak uzorku od komada, nipošto od ostanaka; zabava takovog postupaanja jest bjelodane. — Odrezci, koji se nedeopadaju, zamjenjuju se il se po-vrati novac. Kod naručbe treba naruci boju, dužinu i cime.

Posiljke jedino za poštarsko pouzete preko 10 for. franco. 3-24

Dopisja za sjevernom, sjajnom, českom, poljskom, hollandskom i francuskom knjizom.

J. PSERHOFERA

liekarna u Beču, Singerstrasse broj 15. zum goldenen Reichsapfel. Kričistilne kroglice, nekđaj imenovane univerzalne kroglice, poznate ko do-maće sredstvo proti zabasanju. Jedna skatlija sa 15 kroglicama stane 21 kr., jedna zavitek šestih skatlija 1 gid. 5 kr., pri nefrankovani pošiljstvu po povzetju 1 gid. 10 kr. Ako se denar naprej pošlje, ni treba plaćati porto, in stane: 1 zavitek kroglice 1 gid. 25 kr., 3 zavitek 2 gid. 30 kr., 3 zavitek 3 gid. 35 kr., 4 zavitek 4 gid. 40 kr., 5 zavitek 5 gid. 50 kr., 10 zavitek 9 gid. 20 kr. (Manj, kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izričeno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“ in pačiti je, da ima pokrov vsake skatlije isti podpis J. Pserhofer u rdećih pismenih, ka-terega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblina J. Pserhoferja i posoda 40 kr., prosto poština 65 kr. Trpotčev sok, 1 steklenica 50 kr. Amerikansko mazilo za trganje 1 posoda 1 gid. 20 kr. Prah proti potenju nog, skatlija 50 kr., poština prosto 75 kr. Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poština prosto 65 kr. Zivljenska esenca (Pražke kapljice) stekleničica 22 kr. Angležki čudežni balzam, steklenica 50 kr. Pijakerski prašek, 1 skatlija 35 kr., poština prosto 60 kr. Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešujo rast las, skatlija 2 gid. Univerzalni plašter prof. Stendela, posoda 50 kr., poština prosto 75 kr. Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, izvratno domaće sredstvo proti posodjicam slabe prebave, 1 zavitek 1 gid. Razren imenovanih izdelkov dobivajo se še druge farmaceutične specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene. 11-12

Raspoljlanja po pošti vrše se točno, a treba je denar poprej doposlati; vsaja narodla tudi po poštnej povzetju. Pri dopeljiljavni denarja po poštnej nakaznici, stane porto dosti manj kakor po povzetju. 12-12

Unio catholica

zavod za uzajemno osjeguranje škoda, u Beču (I. Bäckerstrasse 14) dozvoljen ministarskom naredbom od dne 28. februara 1889.

Z. vod osjegurava:

Pokretah i nepokretah posjed proti škodam od požara, strelie i eksplozije. Za takovo osje-guranje jamče uzajemno pri uzajemno osjeguravajući zavodi, koji su članovi dielibenog društva uzajemnih osjeguravajućih društva. Ujed saveza sa uzajemno osjeguravajućimi zavodi može „UNIO“ poduzeti osjeguranja u najvećoj vriednosti, te daje na temelju toga saveza osjeguranim najveće jamstvo i sigurnost. Svakogodišnji višak razdieliti će se medju osjegurane.

Ovaj zavod uvreo je „kakodjer novu, do sada nepoznatu struku osjeguranja t. j.: Osjeguranje crkvenih zvonava proti razbiju ili razpukavanju. U ovu struku spadaju ono škoda, koja nisu posledice požara, već koji nastaju usljed bilo kojih drugih razloga. K osjeguravanju kod te nove osjegurajućine struke postavi se posnjeprije gg. crkveni predstojnici. Posreduje „UNIO“ također kod prvih uzajemnih osjeguravajućih društva:

osjeguranje na život i proti nezdodam. U poslu osjeguranja neka se izvodi obštrno obraditi na glavno zastupstvo u Trstu ili na pojedine njegove zastupnike, koji će biti imenovani u gradovik i obćinah. Zastupanje u nekrajni izrača se poština i poznanim osobam, koje neka se uzdržavo ili pitame obratiti za podpisanu glavno zastupstva.

TRST, mjeseca julija 1890. Glavno zastupstvo zavoda „UNIO CATHOLICA“ u Trstu za Primorje (Istra, Trst i Gorica) i Dalmaciju. M. MANDIĆ.